



Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

[Redacted]

T [Redacted]
wjz-bb@minezk.nl

Ons kenmerk
WJZ / 20201628

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum **- 06 JULI 2023 -**
Betreft Beslissing op bezwaar wijziging instemmingsbesluit Sprang

1. verloop van de procedure

Bij besluit van 22 juni 2022 met kenmerk DGKE-WO / V-11179 (hierna: het bestreden besluit) heb ik ingestemd met het geactualiseerde (of gewijzigde) winningsplan Sprang van 1 juni 2021 (versie 4.1) en de wijziging daarvan van 21 maart 2022 (versie 4.2), tezamen: het geactualiseerde winningsplan.

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Loon op Zand en Waalwijk (hierna gezamenlijk: de colleges van burgemeester en wethouders), het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (hierna: Gedeputeerde Staten), Brabant Water N.V. (hierna: het waterbedrijf) en het dagelijks bestuur van het Waterschap Brabantse Delta (hierna: het waterschap) hebben bezwaarschriften ingediend tegen het bestreden besluit. Ook hebben [Redacted] bezwaar ingediend.

Op 13 februari 2023 vond de hoorzitting plaats bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Voor de samenstelling van de commissie en het verhandelde ter zitting verwijs ik naar het verslag van de hoorzitting. Dit verslag is eerder aan partijen toegezonden en is aangevuld door [Redacted], het waterbedrijf en het college van burgemeester en wethouders van Loon op Zand. Het verslag is bijgevoegd (inclusief aanvullingen).

Vermilion heeft op het nader ingekomen stuk van Brabant Water van 9 februari 2023 bij brief van 20 februari 2023 (per mail ontvangen 24 februari 2023) gereageerd. Het waterbedrijf heeft daarop per e-mail gereageerd op 7 maart 2023.

2. bestreden besluit

Het Sprang gasveld betreft een bestaande gaswinning. Volgens de productievoorspelling in het geactualiseerde winningsplan verwacht Vermilion voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2033 nog 121 miljoen Nm³ gas te kunnen produceren uit het Sprang Gasveld. Het totale verwachte productievolume uit het Sprang Gasveld komt daarmee op 448 Nm³ gas. De aanvraag betreft uitsluitend een wijziging in de duur en het volume van de activiteiten en niet een wijziging van de activiteiten zelf, of de effecten daarvan.

3. toepasselijk wettelijk kader

De artikelen 34, 35 en 36 van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw) en artikel 24 van het Mijnbouwbesluit (hierna: Mbb) vormen het juridisch kader waaraan het winningsplan wordt getoetst.

Voordat Vermilion op basis van de Mbw over mag gaan tot gaswinning is, op grond van artikel 34, derde lid, van de Mbw, instemming vereist met het winningsplan. Het winningsplan geeft concreet inzicht in de wijze waarop de winning wordt uitgevoerd en de effecten daarvan en dient te voldoen aan de eisen genoemd in artikel 35 van de Mbw. Artikel 24 van het Mbb bevat een aantal nadere eisen die aan het winningsplan worden gesteld. Het winningsplan dient onder meer een beschrijving te bevatten van de te verwachten hoeveelheid aanwezige delfstoffen, de hoeveelheden jaarlijks te winnen delfstoffen, de bodembeweging ten gevolge van de winning en de maatregelen ter voorkoming van schade door bodembeweging.

Ter beoordeling of met een winningsplan kan worden ingestemd, wordt het winningsplan getoetst aan artikel 36, eerste lid, van de Mbw.

De instemming kan slechts geheel of gedeeltelijk worden geweigerd of aan het besluit kunnen slechts voorschriften of beperkingen worden verbonden:

- a. Indien het in het winningsplan aangeduide gebied niet geschikt wordt geacht voor de in het winningsplan vermelde activiteit om reden van het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan;
- b. In het kader van het planmatig gebruik of beheer van delfstoffen, aardwarmte, andere natuurlijke rijkdommen, waaronder grondwater met het oog op de winning van drinkwater, of mogelijkheden tot het opslaan van stoffen;
- c. Indien nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan;
- d. Indien nadelige gevolgen voor de natuur worden veroorzaakt.

Artikel 36, tweede lid, van de Mbw bepaalt voorts dat de instemming kan worden verleend onder beperkingen of daaraan voorschriften kunnen worden verbonden, indien deze gerechtvaardigd worden door een grond als genoemd in artikel 36, eerste lid.

De bezwaren moeten in het licht van het zojuist geschetste juridisch kader worden beoordeeld.

4. bezwaargronden en beoordeling

RISICO'S EN SCHADE

Bezwaar 1 – Vergelijking Groningen

Bezwaarden [REDACTED] en [REDACTED] vrezen voor 'een tweede Groningen' met aardbevingen, veiligheidsrisico's, gederfd woongenot, schade en alle gevolgen van dien.

Door gaswinning kan bodembeweging ontstaan in de vorm van bodemdaling en bodemtrilling. Beide aspecten zijn in het geactualiseerde winningsplan en in de adviezen daarover onderzocht en getoetst.

Voor wat betreft bodemdaling heeft vergunninghouder berekend dat aan het einde van de winning in totaal maximaal 2 centimeter bodemdaling zal zijn ontstaan. Nederlandse organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (hierna: TNO) en Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) hebben deze berekeningen gecontroleerd en stellen vast dat dit juist berekend is. SodM en de Technische commissie bodembeweging (hierna: Tcbb) oordelen in hun adviezen dat er bij 2 cm bodemdaling geen schade te verwachten is.

Vergunninghouder heeft een seismische risicoanalyse (SRA) uitgevoerd met behulp van 'Deterministische Hazard Analyse voor Geïnduceerde Seismiciteit in Nederland' (DHAIS) zoals voorgeschreven in de door SodM opgestelde leidraad "Methodiek voor risicoanalyse omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning". Uit deze SRA blijkt dat de kans op bodemtrilling verwaarloosbaar is. TNO en SodM hebben deze berekeningen beoordeeld en komen tot dezelfde conclusie. SodM en Tcbb verwachten daarom geen schade of veiligheidsrisico's. Ik heb geen aanleiding om aan de berekeningen of de adviezen daarover te twijfelen.

Hoewel ik uw zorgen daarover begrijp, is van een vergelijkbare situatie met die in het aardbevingsgebied in Groningen voor nu en voor de toekomst, dus geen sprake.

Bezwaar 2 – Fondsen; fonds voor verhaalbaarheid eventuele schade en fonds voor duurzaamheidsmaatregelen

Bezwaar 2A – Bezwaarden [REDACTED] en [REDACTED] vragen zich af waar zij terecht kunnen met schade en verzoeken om een schadefonds op te richten.

Zoals ik in reactie op de vorige bezwaargrond heb opgemerkt wordt er geen schade verwacht. Voor zover er toch schade ontstaat waarvan vermoed wordt dat deze door de gaswinning is ontstaan, kunnen burgers zich wenden tot de onafhankelijke Commissie Mijnbouwschade. Deze Commissie ontzorgt burgers en neemt de bewijslast over. Als de Commissie Mijnbouwschade concludeert dat de schade veroorzaakt is door de gaswinning uit het Sprangveld is Vermilion hiervoor aansprakelijk op grond van artikel 6:177 BW en zal Vermilion deze schade

betalen. Voor gevallen waarin de mijnbouwonderneming bijvoorbeeld failliet is gegaan of is opgehouden te bestaan is voorzien in een waarborgfonds, het Waarborgfonds Mijnbouwschade. Dat Waarborgfonds is wettelijk vastgelegd in hoofdstuk 9 van de Mijnbouwwet.

Voor wat betreft uw verzoek om een schadefonds op te richten zoals u voorstelt merk ik op dat ik geen mogelijkheid heb om een voorschrift over een schadefonds aan het instemmingsbesluit te verbinden. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft expliciet overwogen dat -kort samengevat- er in de wet voldoende is voorzien in een schaderegeling (artikel 6:177 BW, zie voorgaande) en dat er in het kader van het instemmingsbesluit met het winningsplan geen mogelijkheid is om aanvullende of andere voorschriften met betrekking tot (vaststelling en afwikkeling van) financiële schade te kunnen verbinden. Zie hiervoor ABRvS 2 december 2020. ECLI:NL:RVS:2020:2875, r.o.19 (Waalwijk-Noord).

Bezwaar 2B – Gedeputeerde Staten, de colleges van burgemeester en wethouders van Loon op Zand en Waalwijk en het waterschap verzoeken om een fonds op te richten indachtig het voorstel van de Mijnraad zodat de baten van de gaswinning ten goede kunnen komen aan lokale duurzaamheidsmaatregelen.

Zoals uit paragraaf 3 (toepasselijk wettelijk kader) blijkt vallen ook dergelijke fondsen buiten het beoordelingskader van het winningsplan. Dat neemt niet weg dat ik, los van mijn instemming met dit winningsplan, bezie op welke wijze baten van de gaswinning deels ten goede kunnen komen aan regionale initiatieven.

MOTIVERING BESLUIT

Bezwaar 3 – onderbouwing instemmingsbesluit -algemeen

Bezwaarde [REDACTED] meent dat de onderbouwing van het instemmingsbesluit te kort schiet. Woorden als verwachten, inschatten, voorspellen, men acht e.e.a. realistisch, verwaarloosbare kans en de zinsnede 'gaswinning in de Roerdalslenk nabij breuken brengt extra seismische risico's met zich mee' geven bezwaarde geen vertrouwen.

De terminologie geeft weer dat het gaat om de beoordeling van effecten die zich in de toekomst afspelen. De effecten van de gaswinning die in het winningsplan worden uitgerekend en beschreven hebben immers nog niet plaatsgevonden en zijn gebaseerd op berekeningen. Daarom wordt gesproken over inschattingen, verwachtingen, voorspellingen etc. De modellen die aan het winningsplan ten grondslag liggen zijn gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Gedurende de gaswinning wordt ook de bodemdaling gemeten op basis van een door SodM goedgekeurd meetplan. Dat leidt er toe dat gecontroleerd wordt of de bodemdaling zich verhoudt tot de berekeningen.

Verder is van belang dat mijn instemming niet verder reikt dat de in het winningsplan beschreven grenzen van 2 cm bodemdaling en de beschreven hoeveelheid gas. Daarboven mag er niet meer worden gewonnen omdat daarvoor geen instemming is gegeven.

at betreft de zinsnede 'gaswinning in de Roerdalslenk nabij breuken brengt extra seismische risico's' merk ik op dat [REDACTED] waarschijnlijk doelt op het advies van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant dat stelt dat gaswinning in de Roerdalslenk nabij breuken extra seismische risico's met zich brengt. Ik deel dit standpunt van Gedeputeerde Staten niet voor de gaswinning uit het Sprangveld. De effecten van de uitvoering van het winningsplan zijn gebiedspecifiek beoordeeld. Met andere woorden; er is specifiek gekeken naar de karakteristieken van de Roerdalslenk en mogelijke risico's rond breuklijnen. In sommige delen van de Roerdalslenk komen natuurlijke bodemtrillingen voor vanwege de daar aanwezige breuklijnen. In die delen van het gebied geldt een hoge seismische dreiging (STRONG). In het deel van de Roerdalslenk waar gasveld Sprang is gelegen geldt een matige seismische dreiging. Extra seismische risico's zoals benoemd in het advies van Gedeputeerde Staten zijn, gezien de locatie van het gasveld, niet aan de orde. Gezien de specifieke ligging van het gasveld in de Roerdalslenk wordt daarom geen bodemtrilling (met andere woorden beving) verwacht door uitvoering van het winningsplan. Dit blijkt ook uit de eerder genoemde DHAI analyse. Uit die analyse volgt dat de gaswinning in de laagste risicocategorie is ingedeeld. Deze indeling is gecontroleerd en bevestigd door TNO-AGE. SodM en Tcbb kunnen zich vinden in deze beoordeling van het seismische risico.

Bezwaar 4 –uitgangspunt lineaire bodemdaling

Bezwaarde [REDACTED] merkt op dat de onderbouwing over bodemdaling uitgaat van vrijwel lineaire bodemdaling, maar dat feiten ter onderbouwing dat het gaat om lineaire bodemdaling vrijwel ontbreken in het winningsplan.

Hoofdstuk 6 van het winningsplan versie 4.1 en hoofdstuk 3 van winningsplan 4.2 gaan uitgebreid in op de te verwachten bodemdaling en op welke wijze en met welke uitgangspunten dit wordt berekend. De alom geaccepteerde methode die hiervoor wordt gebruikt, heeft een basis in het Geertsma/ van Opstal algoritme (Geertsma, J. and van Opstal, G. (1973). A Numerical Technique for Predicting Subsidence Above Compacting. Reservoirs, Based on the Nucleus of Strain Concept).

Ik heb geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van de berekening van de bodemdaling.

Bezwaar 5 – Tegenstrijdige informatie

Tijdens de hoorzitting voerde Gedeputeerde Staten aan dat het TNO advies in strijd is met de brief van 24 november 2022 aan Gedeputeerde Staten over Geothermie in de Roerdalslenk. Aanmerken als laagste risicocategorie verhoudt zich niet met de constatering dat het meetnet in de regio onvoldoende is om onderscheid te maken tussen natuurlijke en geïnduceerde bevingen en met de inspanningen om tot uitbreiding van het meetnet te komen.

Van strijd met het TNO advies over het winningsplan Sprang en mijn brief aan Gedeputeerde Staten van 24 november over geothermie is geen sprake, beide documenten hebben een andere achtergrond en een ander doel. Het advies van TNO is gebaseerd op toepassing van de SRA voor het gasveld Sprang. De uitkomst van de SRA voor het gasveld Sprang is dat dit valt in de laagste categorie (categorie I) van de leidraad "Methodiek voor risicoanalyse omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning". Uit de SRA volgt in zo'n geval dat er geen maatregel, zoals bijvoorbeeld extra monitoring nodig is; monitoring met het bestaande KNMI meetnetwerk is dan voldoende. Mijn brief aan Gedeputeerde Staten gaat over hun vragen over verschillende aspecten van het vaststellen van aardbevingen door geothermie. In dat kader heb ik geantwoord dat uitbreiding van het meetnetwerk voor beantwoording van verschillende vragen wenselijk is en onderzocht wordt.

Ik ben in overleg met het KNMI om het KNMI te laten onderzoeken of en hoe het meetnetwerk kan worden uitgebreid om zo indien een bodemtrilling zich voordoet in de regio te achterhalen wat daarvan de herkomst (natuurlijk of geïnduceerd door geothermie) is. Het uitbreiden van het netwerk is dus niet vereist vanwege de lage risicocategorie van de gaswinning; de gaswinning in de omgeving van Sprang ligt niet aan de uitbreiding van het meetnetwerk ten grondslag. Dat neemt niet weg dat het geen kwaad kan meer kennis te vergaren over de herkomst van eventuele trillingen. De tegenstrijdigheid die Gedeputeerde Staten hierin zien, deel ik niet.

PLANMATIG GEBRUIK VAN DELFSTOFFEN-WATERWINNING

Bezwaar 6 – Waterwinning is onjuist of onvoldoende meegewogen in het besluit Bezwaar 6A – Gedeputeerde Staten, de colleges van burgemeester en wethouders, het waterschap en het waterbedrijf voeren daarbij aan dat gaswinning op de locatie in strijd is met de Structuurvisie ondergrond. In het bestreden besluit is er op dit punt ten onrechte vanuit gegaan dat de gaswinning er reeds was voordat de locatie waterwingebied was;

Nadere toelichting geen strijd met STRONG

Bezwaarden constateren terecht dat de waterwinning reeds plaatsvond voordat de gaswinning is gestart. Dat maakt de afweging echter niet anders. De gaswinning was er wel reeds voordat STRONG is vastgesteld. Er is dan ook geen sprake van een nieuwe gaswinning waardoor de instemming met het geactualiseerde winningsplan in strijd zou zijn met STRONG.

Zoals ik goeddeels ook heb opgemerkt in mijn besluit van 29 juli 2020, met kenmerk WJZ / 20201628, merk ik over dit bezwaar het volgende op. De mijnbouwlocatie Sprang ligt aan de rand van het grondwaterbeschermingsgebied Waalwijk. De Structuurvisie Ondergrond is in juni 2018 vastgesteld en geeft het strategische nationale ruimtelijke beleid voor toekomstig gebruik van de ondergrond, specifiek gericht op de nationale belangen 'drinkwatervoorziening' en 'mijnbouwactiviteiten'. Deze structuurvisie richt zich op het vinden van een balans tussen het benutten van de ondergrond voor mijnbouwactiviteiten voor de energievoorziening en het benutten en beschermen van grondwater voor de drinkwatervoorziening.

Deze structuurvisie vormt – in aanvulling op de vigerende regelgeving – een ruimtelijk afwegingskader voor mijnbouwactiviteiten. Overwegingen uit de structuurvisie werken direct of indirect door in omgevingsvergunningen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en kunnen worden betrokken bij het verlenen van opsporings-, winnings- en opslagvergunningen op grond van de Mijnbouwwet. De structuurvisie bevat beleidsuitspraken op nationaal en regionaal niveau en gaat niet in op de locatiespecifieke ruimtelijke inpassing van mijnbouwinstallaties. Hiervoor is een locatiespecifieke afweging nodig die aan de orde komt bij de beoordeling van een omgevingsvergunning. Bij deze afweging worden alle mogelijke effecten op de kwaliteit van de leefomgeving in beschouwing genomen en wordt rekening gehouden met de huidige situatie, de bestaande problematiek en cumulatie van effecten van verschillende activiteiten in elkaars nabijheid.

De provincies zijn verantwoordelijk voor een adequate bescherming van grondwater rond bestaande grondwateronttrekkingen voor de openbare drinkwatervoorziening. Ze hebben daartoe waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en waar nodig boringvrije zones aangewezen in hun provinciale verordening. Activiteiten binnen deze gebieden zijn gebonden aan regels die in de provinciale verordening zijn opgenomen. Met betrekking tot de drinkwatervoorziening sluit de structuurvisie aan bij het beleid van provincies dat toekomstige mijnbouwactiviteiten uitsluit in de huidige waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringvrije zones rondom bestaande winputten. In lijn hiermee zal het Rijk geen vergunningen verlenen voor de uitvoering van mijnbouwactiviteiten in deze gebieden. Boringen die van buiten de begrenzing van deze beschermingsgebieden tot onder de grondwatervoorraden komen, acht het kabinet in principe mogelijk, mits er geen risico's zijn voor de kwaliteit van het grondwater.

Uit het vorenstaande volgt dat de structuurvisie zich richt op toekomstige ontwikkelingen en nieuwe activiteiten door de grondwaterhoudende laag en niet op bestaande activiteiten. Dat, zoals het waterbedrijf en de betrokken overheden stellen, het grondwaterbeschermingsgebied ouder is dan de gaswinning doet aan het voorgaande niet af, nu STRONG op 8 juni 2018 is vastgesteld, derhalve na instelling van zowel het waterwingebied als de gaswinning. Aangezien de gaswinning uit het gasveld Sprang een bestaande winning betreft waarvoor in het verleden een winningsvergunning is verleend en er thans geen sprake is van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een nieuwe boring door de grondwaterhoudende lagen heen, is het afwegingskader van STRONG niet van toepassing. Anders dan Gedeputeerde Staten betogen, maakt de omstandigheid dat thans sprake is van een nieuw besluit, namelijk tot verlenging van de duur van het instemmingsbesluit, niet dat er sprake is van een nieuwe activiteit. Ten overvloede merk ik hier -buiten het kader van het bestreden besluit- nog op dat hetzelfde geldt voor de benodigde nieuwe omgevingsvergunning. Het gaat in dat kader eveneens niet om een geheel nieuwe situatie maar om een revisievergunning voor een bestaande inrichting. Bovendien is in het bestreden besluit toegelicht dat de gemiddelde diepte van het gasvoorkomen ligt op 2900 m, terwijl grondwater wordt gewonnen op een diepte van 40 m beneden maaiveld.

Tussen de boorput en het grondwaterreservoir zitten meerdere lagen aan putverbuizing en ook tussen het gasreservoir en de locatie van de drinkwaterwinning zitten diverse ondoordringbare lagen. De gasproductie en de drinkwaterwinning worden al meer dan twintig jaar tegelijkertijd uitgevoerd zonder elkaar te beïnvloeden. Er is geen enkele aanleiding te veronderstellen dat dit met de verlenging van de gaswinning anders zal zijn.

Nu de gaswinning en de drinkwaterwinning naast elkaar kunnen plaatsvinden is er naar mijn mening sprake van een balans tussen het benutten van de ondergrond voor mijnbouwactiviteiten voor de energievoorziening en het benutten en beschermen van grondwater voor de drinkwatervoorziening zoals de structuurvisie beoogt.

Bezwaar 6B – Tevens wijzen Gedeputeerde Staten, de colleges van burgemeester en wethouders, het waterschap en het waterbedrijf erop dat er in het bestreden besluit wordt uitgegaan van een kleilaag tussen het maaiveld en de waterwinning. Dit is niet juist: daardoor zijn de risico's voor de drinkwatervoorziening niet voldoende meegewogen in het besluit.

Er is hier sprake van een verschrijving op pagina 10 van het bestreden besluit. Er is opgenomen dat sprake is van 'een afsluitende kleilaag' tussen het maaiveld en de waterwinning, dit had moeten zijn 'geen afsluitende kleilaag' tussen het maaiveld en de waterwinning. Het herstellen van de verschrijving leidt niet tot een ander besluit. In de beoordeling is niet van deze kleilaag uitgegaan.

In de overwegingen met betrekking tot het bestreden besluit is geen afsluitende kleilaag tussen maaiveld en waterwinning verondersteld. Van belang is de aanwezigheid van een afsluitende laag tussen de aardlagen waaruit drinkwater wordt gewonnen en de aardlagen waaruit de gaswinning plaatsvindt. Voor zover in de hoorzitting door bezwaarden naar voren is gebracht dat dit uitgangspunt wel is gebruikt in het advies van SodM, merk ik op dat ik dit niet lees in dat advies. Bezwaarden stellen dat uit het advies van SodM af te leiden valt dat SodM wel van de afsluitende kleilaag boven de waterwinning is uitgegaan. Dit lees ik niet uit dat advies. In tegendeel, op pagina 6, vierde alinea van het advies staat een overkoepelende beoordeling waarbij concluderend uitdrukkelijk alleen de impermeabele lagen tussen de waterwinning en de gaswinning worden genoemd. 'SodM acht de kans op vervuiling van het waterwingebied beperkt door de grote verticale afstand tussen de activiteiten en de aanwezigheid van tussenliggende impermeabele kleilagen.' Ook voorts in het advies wordt gesproken over afsluitende lagen, waarbij wordt bedoeld op de lagen tussen de gas- en de waterwinning. Bij SodM is het bekend dat er geen afsluitende kleilaag tussen het maaiveld en de waterwinning bevindt.

Daarnaast wijs ik er op dat de regelgeving strenge eisen stelt aan boorgaten en putten met het oog op het voorkomen van lekkages. Vermilion maakt gebruik van het WIMS voor het monitoren van de conditie van de putten. In de overweging op het volgende bezwaar ga ik hier nader op in.

Ik ben dan ook van mening dat risico's voor de drinkwatervoorziening voldoende zijn meegewogen in het besluit en overige wettelijke voorschriften.

Bezwaar 6C – Bezwaarden Gedeputeerde Staten, het waterschap en het waterbedrijf wijzen erop dat het Well Integrity Management System (hierna: WIMS) niet is geborgd in het winningsplan;

In reactie hierop wijs ik er op dat in hoofdstuk 3 van versie 4.1 van het geactualiseerde winningsplan een algemene beschrijving van de put is opgenomen, een overzicht van de boringen, een schematische voorstelling van de putverbuizingen en de putbehandelingen. Verder wijs ik er op dat het borgen van de integriteit van de putten in wetgeving is vastgelegd. Ik verwijs naar afdeling 5.3 van het Mijnbouwbesluit en hoofdstuk 8 van de Mijnbouwregeling. SodM houdt toezicht op de handhaving daarvan en toetst de werkplannen.

Het WIMS is een uitwerking van deze vereisten. Voor zover bezwaarden menen dat aan het winningsplan een voorschrift verbonden had moeten worden waarin het WIMS wordt geborgd, zie ik daartoe geen noodzaak gelet op artikel 36 van de Mijnbouwwet.

Een voorschrift is naar mijn oordeel niet nodig omdat de verplichtingen waaraan het WIMS invulling geeft, al zijn vastgelegd in het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling. Ik merk op dat Vermilion een "Well integrity management system" (WIMS) geïmplementeerd heeft voor put SPG-01 dat volgens ISO 16530-1 opgesteld is. Dit WIMS geeft aan hoe de integriteit bewaakt wordt en geeft tevens een plan van aanpak mocht een faalmechanisme optreden, zodanig dat er geen lekkage naar de ondergrond of de omgeving plaats kan vinden. Gebreken aan de putintegriteit worden gemeld aan SodM. Tevens wordt een jaarlijks overzicht van ieder gebrek gemaakt. SodM ziet toe op het juiste gebruik van het WIMS en op de integriteit van de putten.

Bezwaar 6D – Het college van burgemeester en wethouders van Waalwijk stellen dat ten onrechte een incident niet is meegenomen in de beoordeling. Het waterbedrijf stelt dat nooit volledige zekerheid kan zijn dat er geen gaslekkage optreedt;

Het incident waar bezwaarden naar verwijzen is bij ons bekend en heeft betrekking op een andere mijnbouwinrichting. Dit betreft een voorval dat binnen de kaders van de omgevingsvergunning die voor de betreffende mijnbouwinrichting geldt is afgehandeld. Dit incident heeft geen effect gehad op de waterwinning en geeft verder ook geen aanleiding om tot een andere weging van het besluit te komen. Voor wat betreft het risico dat gaswinning met zich brengt in het waterwingebied geldt dat de stukken die het waterbedrijf heeft overgelegd (notitie van 1 februari 2023 en een rapport van KWR van 7 juni 2022) geen ander licht op de zaak werpen. Dat in zijn algemeenheid in het rapport van KWR wordt gesteld dat gaslekkage nooit volledig kan worden voorkomen (pagina 8) wil niet zeggen dat het in dit concrete geval tot een onaanvaardbaar risico leidt.

Hierbij neem ik in aanmerking dat aangehaalde voorbeelden van lekkende putten meestal te wijten zijn aan onvoldoende uitgevoerde cementaties van verbuizing in het verleden (onderzoek SodM 2019¹) en dat voor de hier aan de orde zijnde put geen indicatie van gaslekage is waargenomen. Hoewel volledige zekerheid nooit kan worden bereikt, is het risico gelet op het voorgaande zo minimaal dat ik het aanvaardbaar acht. SodM stelt in haar advies dat de integriteit van de put SPG-1 wordt bewaakt door Vermilion en valt onder het reguliere toezicht door SodM. Bij controle zijn geen gebreken in SPG-1 aan het licht gekomen. Deze put is ontworpen met dubbele barrières. Een gebrek betekent niet dat er een uitstroom is, maar wel dat het risiconiveau is veranderd. Deze risico's vormen de basis voor het WIMS. Vermilion heeft een goed WIMS waarbij het risico beperkt is tot het redelijkerwijs laagst mogelijke niveau.

RISICO VOOR DE NATUUR

Bezwaar 7 - Natuur

Bezwaarden [REDACTED] en het college van burgemeester en wethouders van Loon op Zand maakt zich zorgen over de natuur.

Hierover overweeg ik dat met name bodemdaling gevolgen voor de natuur kan hebben indien de daling van de bodem leidt tot een verandering in de hoogte van de grondwaterstand ten opzichte van het maaiveld. Ik stel vast dat de Natura2000 gebieden De Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen en Langstraat buiten het gebied liggen waar de bodemdaling ten gevolge van de gaswinning uit het gasveld Sprang optreedt.

Voor de natuur binnen de bodemdalingskom geldt dat de bodemdaling zeer gering is. Een maximale gecumuleerde bodemdaling van 2cm aan het einde van de winning leidt niet tot een zodanige verandering in de grondwaterstand dat dit gevolgen kan hebben voor de natuur. Ook de kans op bodemtrilling is verwaarloosbaar. Daarom worden er geen bovengrondse effecten en (daarom) ook geen schade aan de natuur te verwacht. Ik verwijs naar pagina 19 van versie 4.2 van het winningsplan. Ook SodM concludeert dat omdat de voorspelde bodemdaling zodanig klein is er geen negatieve effecten op de natuur te verwachten zijn.

¹ Staatstoezicht op de Mijnen, *De integriteit van onshore putten*, 2019, pagina 14.
<https://www.sodm.nl/documenten/rapporten/2019/02/07/de-integriteit-van-onshore-putten-in-nederland>

5. conclusie

Gelet op het voorgaande verklaar ik de bezwaren ongegrond en handhaaf ik het bestreden besluit van 22 juni 2022 met kenmerk DGKE-WO / V-11179.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
namens deze:



M/v-lid/ Hoofd juridisch advies, bezwaar en beroep
directie Wetgeving en Juridische Zaken

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden aan de Afdeling bestuursrechtspraak worden gestuurd. U kunt ook digitaal beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State via <https://loket.raadvanstate.nl/digitaal-loket/>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.